

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 95 din data de 28.02.2024

Dosar nr. 234/2022

Petiția nr. 2451/04.04.2022

Petent:

Parte reclamată: Ministerul Educației Naționale

Obiect: criterii diferite de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de M.E., în funcție de disciplină.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2. Ministerul Educației Naționale cu sediul în București, str. Gen. Berthelot 28 - 30, sector 1

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 2451/18.04.2022 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 2842/18.04.2022 a fost citată partea reclamată, pentru termenul de audiere din data de 03.05.2022 stabilit de Consiliu.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.

7. Petenta depune completări la petiție via e-mail.

8. Partea reclamată a depus punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 4529/29.06.2022, care este comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr. 4678/05.07.2022.

9. Prin adresele înregistrate sub nr. 6835/29.09.2022 au fost recitate părțile pentru termenul de audiere stabilit de Consiliu din data de 25.10.2022.

10. Partea reclamată a depus punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 7608/24.10.2022, care a fost comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr. 8142/10.11.2022.

11. Concluziile scrise sunt depuse de către petentă prin adresa înregistrată sub nr. 8179/11.11.2022.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

12. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 2451/04.04.2022 petenta, profesor de chimie la Liceul Teoretic din Cluj Napoca, reclamă discriminarea care apare în criteriile de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației. Fiecare disciplină are un Regulament specific care este aplicat pentru calificare la fazele superioare și premiere. Acestea au prevăzute criterii diferite pentru calificare și premiere, în funcție de disciplină. De exemplu: la matematică 40% din punctajul maxim, la chimie 50% din punctajul maxim, la informatică 10% din punctajul maxim.

13. Acest lucru duce la situații concrete de tratament discriminatoriu în care un elev are un punctaj mai mare la o disciplină și o poziție mai bună în ierarhia județeană dar nu primește premiu, comparativ cu altul care are punctaj mai mic și o poziție inferioară la altă disciplină dar este premiat.

14. Este vorba de elevi din sistemul de învățământ de stat, același tip de învățământ, de același nivel, uneori din aceeași școală/liceu/clasă, unde și numărul premiilor și mențiunilor este diferit acordat în funcție de aceleași regulamente specifice ale disciplinelor de concurs.

15. Petenta consideră că organizarea actuală este discriminatorie și că toate disciplinele școlare trebuie să aibă aceleași reguli de calificare la fazele următoare în aceleași condiții de premiere.

16. Spre exemplu, în anul 2022, la faza județeană a olimpiadei de chimie în județul Cluj, fost elev pe primul loc la clasa a XI- a, cu punctaj sub 50% (41,5 %) care nu a putut promova mai departe, și mai mult de atât, nu a primit nici premiu nici mențiune pentru această participare, efortul fiind considerabil pentru pregătire, subiectele fiind în fiecare an de un grad mare de dificultate. Tot în acest concurs, elevi plasați pe locurile 2 (41,5%) și 3 (41%) din județul Cluj nu au primit nici măcar mențiune. Aplicând criteriile din regulamentele specifice ale disciplinelor matematică sau informatică, acești elevi erau promovați la faza națională și premiați la faza județeană. La matematică și informatică au fost acordate mențiuni la punctaje și procente foarte mici, la chimie nu se acordă nici mențiuni decât la punctaje peste 50%.

17. În județul Sibiu în anul 2022, nu a fost niciun elev la nicio clasă care să poată promova mai departe la faza națională a Olimpiadei de Chimie. Niciun elev participant la faza județeană nu a fost recompensat cu premiu sau mențiune, ceea ce înseamnă regulamentele sunt restrictive.

18. Comparativ, în anul 2017 doi elevi din aceeași clasă de la Liceul Avram Iancu au avut rezultate la faza națională și recompense invers proporționale cu rezultatele. Unul a fost printre primii 25% la Olimpiada de chimie nefiind evidențiat de minister (mențiunile

se acordă până la maxim 15%), altul a fost printre ultimii 25% la Olimpiada de astronomie și a primit medalie de argint.

19. Petenta solicită ca Ministerului Educației să stabilească criterii unitare pentru calificare și premiere la toate disciplinele școlare la care se organizează olimpiade școlare.

20. Prin concluziile scrise depuse de petentă și înregistrate sub nr. 8179/14.11.2022, aceasta susține că Ministerul Educației a elaborat reglementări discriminatorii precum:

➤ **Regulamentul Olimpiadei de Chimie nr. 26345/09.03.2022 care precizează la art. 17** "La etapele locală, județeană/a sectoarelor municipiului București modul de acordare a premiilor este stabilit de organizatorii acestor etape ale olimpiadei în baza ierarhiei rezultate în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute care nu trebuie să fie mai mici de **50% din punctajul maxim al probei**. Acest criteriu a fost folosit ca necesar calificării la etapa națională".

➤ **Regulamentul Olimpiadei de Matematica 25751/21.02.2022 care precizează la art. 13 (1)** "Punctajul minim de calificare la etapa națională a ONM este de **40% din punctajul general maxim posibil** (28 de puncte în condițiile probei specifice formate din 4 probleme, la care punctajul maximum pe problemă este de 7 puncte, respectiv 20 de puncte pentru clasele V-VI și 24 de puncte pentru clasele VII- XII, în cazul instrumentului de evaluare de tip test-grilă cu itemi cu alegere multiplă)".

➤ **Regulamentul Olimpiadei de informatica 26117/01.03.2022 care precizează la art. 17 (1)** "La gimnaziu, [...] Punctajul maxim este de 200 de puncte." (2) "La liceu, [...] Punctajul maxim este de 300 de puncte." iar la ART. 17 (2) "[...] Orice concurent calificat trebuie să aibă un punctaj mai mare sau egal cu punctajul minim de calificare, care este de 20 de puncte pentru secțiunea gimnaziu, respectiv 30 de puncte pentru secțiunea liceu.", aceasta însemnând **10% din punctajul maxim al probei**".

21. Aceste prevederi duc în mod evident la tratament diferențiat/discriminatoriu pentru elevii participanți la Olimpiadele școlare:

- Un elev care la etapa județeană de chimie a obținut locul I cu 49% din punctajul maxim nu a primit premiu și NU s-a calificat la etapa națională
- Un elev care la etapa județeană de matematică a obținut locul I cu 49% din punctajul maxim a primit premiu și s-a calificat la etapa națională
- Un elev care la etapa județeană de informatică a obținut locul I cu 49% din punctajul maxim a primit premiu și s-a calificat la etapa națională
- Un elev care la etapa județeană de chimie a obținut locul I cu 39% din punctajul maxim nu a primit premiu și NU s-a calificat la etapa națională
- Un elev care la etapa județeană de matematică a obținut locul I cu 39% din punctajul maxim nu a primit premiu și NU s-a calificat la etapa națională
- Un elev care la etapa județeană de informatică a obținut locul I cu 39% din punctajul maxim a primit premiu și s-a calificat la etapa națională

Locul 1 cu punctaj 49%	Chimie	Matematică	Informatică
Premiu județean	NU	DA	DA
Calificare la etapa națională	NU	DA	DA

Locul 1 cu punctaj 39%	Chimie	Matematică	Informatică
Premiu județean	NU	NU	DA
Calificare la etapa națională	NU	NU	DA

Locul 1	Chimie -49%	Matematică -40%	Informatică -10%
Premiu județean	NU	DA	DA
Calificare la etapa națională	NU	DA	DA

22. Petenta susține că urmare a acestui tratament diferențiat în ultimii ani, interesul elevilor pentru participarea la olimpiadele școlare de chimie este în continuă și dramatică scădere, copiii neînțelegând de ce nu primesc premiu dacă sunt pe locul I sau II la etapa județeană de chimie în timp ce colegii lor cu punctaje mai mici la alte discipline sunt premiați.

Susținerile părții reclamate

23. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 7608/24.10.2022, partea reclamată invocă excepția necompetenței materiale a Consiliului National pentru Combaterea Discriminării, considerând că dispozițiile Deciziei nr. 997/2008 a Curții Constituționale sunt pe deplin aplicabile în ceea ce privește competența CNCD de a califica din punct de vedere legal criteriile de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației, acest atribut aparține exclusiv instanțelor judecătorești de contencios administrativ așa cum prevede în mod expres și art. 1 alin. (1) din Legea 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

24. Se precizează că CNCD nu are competența de a cenzura din punct de vedere legal criteriile de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației, reglementate prin act administrativ-normativ care este supus controlului de legalitate exercitat de către instanțele de contencios administrativ competente, conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004. Din această împrejurare rezultă fără echivoc că acest organism nu este îndrituit din punct de vedere legal să cenzureze legalitatea actelor administrativ normative. De asemenea, considerăm că, în cauza sesizată, CNCD nu deține competențe, întrucât legea este aceeași pentru toți, nefiind vorba de o încălcare a principiul egalității în fața legii.

25. Pe fond, se solicită să se constate faptul că aspectele sesizate nu se confirmă și nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriul invocat de către petentă (criteriul legat de accesul la educație) și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizării.

26. Potrivit art. 10 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei de chimie, în anul școlar 2021/2022, nr. 26345/09.03.2022, numărul locurilor atribuite la etapa națională fiecărui județ, respectiv fiecărui sector al municipiului București s-a stabilit în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (3) din Metodologia-cadru. Astfel, fiecare inspectorat școlar județean, respectiv, fiecare sector al municipiului București a primit câte un loc pentru fiecare an de studiu. În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (4) al Metodologiei-cadru pentru participarea la etapa națională a olimpiadei de chimie s-au

atribuit locuri suplimentare, 43 locuri/an de studiu, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute conform clasamentului național realizat după finalizarea etapei județene/a sectoarelor municipiului București și după calificarea participanților pe locurile prevăzute la art. 15 alin. (3) din metodologie. Candidații care au obținut punctaje egale la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și s-au aflat în situația calificării pentru etapa națională a olimpiadei pe locurile atribuite conform art. 15 alin. (3) din Metodologia-cadru, au fost departajați utilizându-se următoarele criterii:

- punctajul mai mare obținut la subiectul al IV-lea;
- punctajul mai mare obținut la subiectul al III-lea;
- punctajul mai mare obținut la subiectul al II-lea.

În cazul în care, după aplicarea celor trei criterii de departajare, s-a menținut egalitatea, s-a organizat o probă scrisă de baraj. Candidații care au obținut punctaje egale la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și s-au aflat în situația calificării pe locurile suplimentare pentru etapa națională a olimpiadei nu s-au departajat, chiar dacă s-a depășit numărul de locuri suplimentare atribuite conform Metodologiei-cadru.

27. Premiarea la faza națională se realizează în conformitate cu art. 18 din Regulament care stipulează că, la etapa națională a olimpiadei, la care participarea elevilor este individuală, Ministerul Educației acordă, pentru fiecare an de studiu, de regulă trei premii, un premiu I, un premiu II și un premiu III și m număr de mențiuni reprezentând maximum 15% din numărul participanților, rotunjit la numărul întreg imediat superior, în cazul unui număr fracționar. Elevii care au obținut punctaje egale și ocupă poziții în clasament care le conferă o potențială premiere, vor fi departajați utilizându-se criteriile enumerate în ordinea următoare:

- punctajul mai mare obținut la proba teoretică a etapei naționale;
- punctajul mai mare obținut la partea scrisă a probei practice;
- punctajul mai mare obținut la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

28. În cazul în care, după aplicarea criteriilor enumerate mai sus, elevii cu punctaje egale nu se departajează, comisia poate decide acordarea aceluiași premiu.

29. În conformitate cu art. 13 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei de matematică, în anul școlar 2021/2022, nr. 25751/21.02.2022, punctajul minim de calificare la etapa națională a ONM este de 40% din punctajul general maxim posibil (28 de puncte în condițiile probei specifice formate din 4 probleme, la care punctajul maximum pe problemă este de 7 puncte, respectiv 20 de puncte pentru clasele V-VI și 24 de puncte pentru clasele VII-XII, în cazul instrumentului de evaluare de tip test-grilă cu itemi cu alegere multiplă). În vederea constituirii loturilor județene/ale municipiului București, pentru etapa națională a ONM:

- ✓ s-a atribuit câte un loc pentru fiecare an de studiu și pentru fiecare dintre județe/sectoarele municipiului București, în total 47 de locuri/an de studiu la nivel național; locul s-a atribuit primului clasat la anul de studiu în județ/sectorul municipiului București în clasamentul final al etapei județene/a sectoarelor municipiului București a ONM, în condițiile respectării condiției de punctaj minim de calificare; în cazul în care la nivelul județului/sectorului municipiului București nu au existat participanți care să întrunească această condiție, locurile astfel disponibilizate au fost adăugate la locurile suplimentare prevăzute la lit. (b).

- ✓ s-a atribuit un număr de 43 de locuri suplimentare la nivel național/an de studiu, atribuirea locurilor s-a realizat în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute conform clasamentului național realizat după finalizarea etapei județene/a sectoarelor municipiului București și după atribuirea locurilor prevăzute la lit. (a).

30. Distincțiile oferite de Ministerul Educației la fiecare an de studiu/clasă sunt: premiul I, premiul al II-lea, premiul al III-lea și mențiune, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute. Numărul de mențiuni ce se pot acorda la fiecare an de studiu/clasă reprezintă maximum 15% din numărul participanților la anul de studiu/clasa respectivă, rotunjit la numărul întreg imediat superior, în cazul unui număr fracționar, cu respectarea ierarhiei valorice. Fac excepție situațiile în care doi sau mai mulți participanți obțin același punctaj la etapa națională a ONM, fără posibilitatea de departajare, caz în care comisia poate decide acordarea aceleiași distincții pentru punctaje egale. Distincțiile oferite de SSMR - sunt: medalie de aur, medalie de argint, medalie de bronz și mențiune de onoare. La fiecare clasă, numărul total de medalii și mențiuni de onoare este aproximativ egal cu 50% dintre numărul de participanți. Distribuția medaliilor de aur, argint și de bronz se face în proporție cât mai apropiată de 1 (aur): 2 (argint): 3 (bronz).

31. Potrivit art. 17 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei de informatică, în anul școlar 2021/2022, nr. 26117/01.03.2022, stabilirea elevilor care se califică pentru etapa națională se realizează după validarea punctajelor concurenților ca urmare a verificării filmărilor de monitorizare și a verificării autenticității surselor concurenților cu o aplicație antiplagiat.

32. Calificarea la etapa națională se realizează după următoarele criterii, aplicate la fiecare clasă în parte:

- Concurantul de pe primul loc din cadrul fiecărui județ/sector se califică la etapa națională. Acești concurenți reprezintă cei 47 de calificați pe locurile atribuite județelor/sectoarelor.
- Pentru distribuirea celor 63 de locuri naționale suplimentare se realizează un clasament național pe clase al concurenților și se vor alege în ordinea descrescătoare a punctajelor primii 63 de concurenți care nu s-au calificat direct. În caz de egalitate de punctaj cu ultimul elev calificat din clasamentul național, se vor considera calificați la etapa națională toți concurenții care au obținut acel punctaj.
- Orice concurent calificat trebuie să aibă un punctaj mai mare sau egal cu punctajul minim de calificare, care este de 20 de puncte pentru secțiunea gimnaziu, respectiv 30 de puncte pentru secțiunea liceu.
- Lista elevilor calificați nu poate fi extinsă.

33. Elevii care au obținut premii și mențiuni la etapa națională primesc diplome emise de Ministerul Educației. Premiile se acordă conform Metodologiei-cadru.

34. La etapa națională toți concurenții, cu excepția celor eliminați din concurs, primesc diplome electronice de participare, emise de Societatea pentru Excelență și Performanță în Informatică.

35. În urma clasamentului realizat pentru fiecare clasă, prin ordonarea punctajelor obținute în urma validării rezultatelor la etapa națională, concurenții pot primi medalii electronice astfel: primii 1/12 dintre participanți medalie electronică de aur, următorii până la 3/12 dintre participanți medalie electronică de argint, următorii până la 6/12 dintre participanți medalie electronică de bronz. Rotunjirile se fac în favoarea medaliei electronice mai valoroase. Concurenților cu același punctaj li se va acorda medalia

electronică mai valoroasă. Nu se acordă medalii electronice concurenților care au obținut mai puțin de 30 de puncte la etapa națională.

36. Medaliiile electronice sunt oferite de SEPI sub formă de diplome în format electronic, distribuite în contul individual al concurenților. Suplimentar, SEPI poate oferi premii speciale pentru concurenții cu rezultate deosebite.

37. În concluzie, partea reclamată consideră că organizarea olimpiadelor școlare la disciplinele matematică, chimie și informatică nu este discriminatorie, calificarea și premiarea elevilor realizându-se în conformitate cu prevederile metodologiilor în vigoare.

IV. Cadrul legal aplicabil

38. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 41 Munca și protecția socială a muncii

„(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.”

Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 14 - Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 27/2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor – publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

V. Motivele de fapt și de drept

39. În fapt, se reține că petenta reclamă o posibilă discriminare existentă la nivelul criteriilor de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației, în funcție de disciplina matematică, chimie și informatică.

40. În drept, luând act de plângere precum și de obiectul acesteia astfel cum este formulat, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

41. Astfel, Colegiul director urmează a analiza excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată de către partea reclamată, aceasta considerând că dispozițiile Deciziei nr. 997/2008 a Curții Constituționale sunt aplicabile în ceea ce privește competența CNCD de a califica din punct de vedere legal criteriile de calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației, acest atribut aparținând instanțelor judecătorești de contencios administrative.

42. Dezbătând excepția, Colegiul director apreciază că instituția este competentă în analizarea fondului petiției, având atribuții în acest sens, în consecință urmează a respinge această excepție.

43. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

44. Analizând faptele sesizate în petiție, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

45. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

46. Colegiul director reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin. (1). În acest sens Colegiul Director reține că acesta nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare (*„rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată”*), criteriile expresis verbis enumerate de lege fiind completate cu sintagma „sau orice alt criteriu”, ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

47. Astfel, existența unui criteriu anume este un factor determinant. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. (1): [...] „pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu” [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatei trebuie să existe un raport de cauzalitate.

48. Astfel, pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

49. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

50. Chiar și în ipoteza în care criteriul invocat ar putea fi încadrat în categoria “orice alt criteriu”, acesta trebuie să reprezinte o caracteristică specifică a persoanei care se consideră discriminată, caracteristică care să aibă un caracter inalterabil (ex. *gen, culoarea pielii, vârsta, dizabilitatea, boală cronică etc.*) și deci care nu poate fi schimbată prin voința individului, sau care să aibă un caracter identitar, care să fie parte a identității individului (ex. *religie, convingeri, etc.*), într-un mod similar criteriilor protejate de lege.

51. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

52. În privința aspectelor sesizate, Colegiul director reține că petenta în calitate de profesor de chimie la Liceul Teoretic „...” din Cluj-Napoca, sesizează săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, existente în acest moment la nivelul criteriilor de

calificare și premiere ale elevilor participanți la olimpiadele școlare naționale organizate de Ministerul Educației, la disciplina matematică, chimie și informatică. Astfel, petenta consideră că regulamentele privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare specifice mai multor discipline, sunt restrictive.

53. Raportat faptele descrise de către petentă, Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare și reține că, potrivit susținerilor petentei, motivul/criteriul invocat de aceasta este legate de accesul la educație. Având în vedere că aceasta nu poate fi asimilat unui criteriu interzis de legiuitor, în accepțiunea art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director constată că nu se poate reține existența unor fapte de discriminare în lipsa unui criteriu de discriminare, care reprezintă un element fundamental pentru ca o faptă să poată fi calificată ca fiind discriminatorie. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „*O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate n.n. art. 2 alin. (1)) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative*”¹.

54. În consecință, Colegiul director constată că plângerea nu este de natură a evidenția niciun element de fapt care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat direct petentei, în raport cu persoane aflate în situații analoage, din cauza unui criteriu determinat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său neputând fi reținut un criteriu de discriminare. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Respinge excepția necompetenței materiale a Consiliului National pentru Combaterea Discriminării, invocată de către partea reclamată;
- 2.** Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată - *lipsă criteriu*;
- 3.** O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit ***O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările***

¹ A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție

și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

BABUȘ Radu - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin-Valentin - Membru

SĂVULESCU Radu - Cosmin – Membru

*Data redactării: 26.04.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.